

Är Sverige sekulariserat ?

Sverige är ett av de mest sekulariserade länderna, brukar man hävda. Är det verkligen så? Alla håller tydligen inte med om detta. Samhällsdebattören Marcus Birro hävdade i ett inlägg att det är en myt, att Sverige skulle vara sekulariserat. Självklart framträder olika bilder beroende på vart vi tittar och vilka samhällssegment vi undersöker. Men om sekularisering innebär att människor allt mer sällan besöker kyrkor och gudstjänster, och allt mindre firar de kristna högtiderna – och om allt fler kristna inte längre räknar med Guds direkta tilltal och ingripande i vardagen, då har svenskarna i allmänhet blivit mer sekulariserade. Så det finns olika skäl att påstå att Sverige är en sekulariserad nation.

Men kan vi vända en sådan trend, och är det i så fall önskvärt? Utifrån ett bibliskt kristet perspektiv är det naturligtvis nödvändigt, inte bara önskvärt. Och ja, jag tror att vi kan få se en annan utveckling. Men då behöver udden riktas mot oss som kallar oss troende kristna, ty det är i församlingen som kraften till förändring finns! Se 1 Petr.4:17. Kyrkornas inre sekularisering är lika viktig att analysera som den som sker i samhället.

Jag tror att vi har ett av svaren på hur vi kan angripa sekulariseringen i förståelsen av själva begreppet sekularisering! I fysisk mening, innebär begreppet sekulär, att förvandla kyrklig egendom till att övergå i den världsliga sfären. Det är också ett tidsbegrepp som uttrycker det som händer inom en viss tidsrymd. I så motto är det besläktat med ordet sekel – ett århundrade. Ett synonymt ord är sekular som betyder att något uppträder endast en gång under hundra år. Något som är sekulärt är alltså begränsat i tid och rum, till skillnad från det som är sakralt, som är förblivande och beständigt. Sekularisering kan alltså betyda att försväva sin tidshorisont, att ha ett inomvärldsligt betraktande, vilket leder till ett förvärldsligande av tillvaron. I praktiken kan det innebära att man glömmer historien och sällan tänker på framtiden, i betydelsen vad som händer bortom döden där himlen är målet som en möjlig plats att leva på. En sekulariserad människa lever bara för stunden i det som syns, hörs och känns.

Det ser ut som en paradox, att nutidsmänniskan kan komma vart som helst i världen på ett dygn, att hon kan resa till månen, skaffa sig vilken kunskap som helst på några minuter genom internet, samtidigt som hennes världsbild och andliga horisont tycks bli allt snävare. Visst, vi bör, och måste leva i nuet. Det handlar inte om att vara världsfrånvärd eller att isolera sig i en "vänta-på-himlen-sekt". Vi ska leva i världen, som Jesus sa, Joh.17:15. Men det kan inte betyda att vi ska glömma de vidare tidsperspektiven.

Sekulariseringen innebär inte nödvändigtvis att tron på Gud och Jesus försvinner i samhället, eller att människor blir mindre religiösa. Religiositeten är faktiskt ganska utbredd i Sverige! Men enligt en avhandling om tro och religion, som presenterades i början av 2009 vid Lunds universitet, har tron blivit något som är mera privat, och religion ett socialt engagemang. Den trenden är tecken på den sekularisering vi ser i Sverige. Men jag vill också påstå, att människor blir sekulariserade när de inte tror att Guds Ande är en aktiv person som kan verka här och nu, när man inte räknar med ett evigt liv som fortsätter efter döden, och när man ifrågasätter Bibelns auktoritet som varande Guds ord till människan.

Framför allt, menar jag, tilltar sekulariseringen i takt med att man inte bryr sig om, eller tror på, att himmel

och helvete är verkliga platser som man måste förhålla sig till. I nämnda avhandling konstateras också att, begrepp som himmel och helvete vill människor inte kännas vid idag. Detta gäller kristna människor såväl som icke kristna, och det problemet är nog allvarligast bland oss som kallar oss troende. Ska vi komma åt sekulariseringen i samhället så måste vi kristna tro på och leva som, att himlen är en verklig plats som vi längtar att få komma till! Paulus uppmanar oss i Kol.3:1,2, att rikta vår blick och våra tankar mot himlen. Jämför Fil.3:19.

Något av det viktigaste i den kristna tron är uppståndelsen från de döda. "Om Kristus inte har uppstått är vi kristna de mest beklagansvärda av alla människor", skriver Paulus i 1Kor.15:19f. Och i Upp. 20:6 står det att, "Salig och helig är den som har del i den första uppståndelsen." Det finns ett orubbligt hopp i den kristna tron -- att vi en dag skall uppstå i en ny tid och till ett nytt, verkligt liv. När vi har tagit det sista andetaget här på jorden, så är detta inte slutet på tillvaron. Det är snarare början på något helt nytt. Vi behöver förnya studiet om vad Bibeln säger om himlen och det liv vi ska leva där! Jag tror att dagens kristna har en allt för grund och diffus förståelse av detta. Jag har i varje fall inte förstått vad uppståndelselivet med Kristus till fullo innebär. Men jag börjar ana att det är ett fantastiskt, underbart liv som väntar oss på den nya jorden, det som vi egentligen kallar himlen, i enlighet med 2 Pet. 3:13.

Låt mig till sist poängtera - vi blir inte frälsta/räddade genom tron på en himmel och/eller ett helvetet. För att bli frälst, och få del av det eviga livet, måste vi tro på och bekänna Jesu som vår Herre och frälsare, han som nu sitter på Faderns högra sida i himlen och som ska komma tillbaka därifrån till jorden för att fullborda allt med sin skapelse. Låt det få bli mera utrymme för himlen i våra hjärtan, i våra hem och i våra gudstjänster! Det kommer att tränga tillbaka sekulariseringen i Sverige!

Claes-Göran Bergstrand.